

Kudüs'ün yaralarına dokunmak

Sehre varıp arkanızı zeytin dağına verdiğinizde, evlerde asılı büyülü çocukluk resmini parçalayıp içine girdığınızda, gözleriniz düşüm olmuş duyguya selyle yanmaya başladığında anlarınız kütç dinin müntesiplerinin yüz yıllarca barış içinde yaşadığı bu şehir bildiğimiz hiçbir şehrə benzemez.

Filistinliler insanlığın ezelden gelen yükünü ağır bedeller ödeyerek onurla taşıyorlar. Kudüs'ün şahit olduğu, sinerinde sakladığı tecrübeler saymakla bitmez. Hz. Süleyman'ın cinlere yaptığı tapınak, Hz. Yahya'nın kesik başı, Hz. Zekeriya'nın şehit edilişi, Hz. İsa'nın göge yükselişi, Peygamberimin Mescid-i Aksa'daki miracı. Kimleri ağırlamış, dinlemiş, içine almış bu toprak; Hz. İbrahim, Hz. İsmail, Hz. İshak, Hz. Yakup, Hz. Yusuf, Hz. Bünyamin, Hz. Musa, Hz. Harun. Alimleri, evliyaları, enbiyaları, şehitleri saymadık bile.

Adının manası kutsal metinlerde "güzelliğin kemiği, bütün yerin sevinci" olarak

geçen, daima barış bereket ve iyilikle anılan bu şehirde ve diğer Filistin topraklarında nasıl oluyor da bu kadar kan döküliyor. Avrupa'nın kurbanları olan Yahudiler nasıl oluyor da "öldürmeyeceksin" diyen inançlarına rağmen kendilerine yapılan kötülikleri misliyle başka bir halka uygulamakta beş görmüyorumlar.

★ ★ ★

Filistin meselesi hepimizin çocukluğunu zehirleyen, televizyonda gördüğümüz yıkıcı, kıyıcı görüntülerle aklımızı, kalbimizi yaralayan merkezi bir kötülik. Burada yaşanan adaletsizlikler insanlığın, ilerleme ve inkişaf iddialarına rağmen düştüğü ve alçaldığı yer oldu. Görmezden gelinen, hatta şiddetle desteklenen pervasız işgal, bütün inançları yapı bozumuna uğratıp barışçı köklerinden uzaklaşmalarına yol açıyor. Onaylanan, insanların onuruya oynayan işgal, dünyada insanlar ve milletler arasındaki ortak değerlere bağlı bütün dengelerin, ölçülerin ve ilkelerin parçalanmasına sebep oldu.

Levinas gibi güya haksızlıklara,

ötekiliklere karşı ince hassasiyetler gösteren düşünürlere bile Filistin başka, orada benzersiz bir durum var dedirten cennet. Fakat yine de yaşananları tartışmaya açmayı bile reddeden, en küçük eleştiriyi antisemitizm gürültüsüyle bastırınan dünyaya karşı koyanlar var. Hak ve adalet duygusu gelişmiş insanları durdurmak o kadar kolay değil. Çünkü adaletin izinin sürülmesi, Yahudi halkın iyileşmesi için de zaruri. Norman Finkelstein gibi ailesini toplama kamplarında kaybetmiş nice Yahudi entelektüeller barışın ve hakanlıyetin izini sürdürmeye devam etmekte.

Türkiye öteden beri sağısı, solcusu, İslamcısıyla Filistin halkına destek veriyor fakat ilim ve sanat yönüyle kalıcı iz bırakın, serinkanlılıkla bu evrensel sıkıntıya dikkat çeken çabalara büyük ihtiyaç vardı. 2017'de temeli atılan Kudüs Platformu'nun oluşumu bu yönden çok kıymetli. Dünya barışının Kudüs'ten yükselseceğine inanan Gülcancan Tezcan, Semanur Sönmez Yaman, Ayşegül Yıldırım Kara, Süreyya Önal, Zeynep Türkoğlu, Tuba Oral gibi kıymetli insanların öncüligi içinde, Belkıs İbrahimhakkioğlu'nun başkanlığında kurulan platform kısa zamanda değerli çalışmalara imza attı. Kadının yaşatma ve barışa yatkın fikriyatının Filistin meselesine kültür ve sanat yoluyla değmesi gerekliydi. Sevgili arkadaşlarımız 2015'te gerçekleştirdikleri Kudüs ziyaretinde üç semavi dinin kutsal saygıdı şehrin ruhunun etkisiyle harekete geçmişler. Şehrin bütün insanlığı insan olmanın hakikatine davet eden çağrısına kayıtsız kalamama hallerine, şehri inciten yaralara nasıl merhem olabiliriz çırpnışlarına tanık olduğum sohbetlerimizde. "Günlük siyasetin yípratıcılığından uzak bir dil oluşturamamız gerektiğine inandık ve bu dilin kültür-sanat ve medeniyetin ortak dili olması gerektiği kanaatine vardık" diyorlar kuruluş bildirisinde.

★ ★ ★

Çalışmalarına Mart 2017 tarihinde kurulan İrfandan Medeniyete Hareketi içinde devam eden Platform, Nisan ayında Uluslararası Osmanlı Döneminde Kudüs Sempozyumu'na imza attı. Beyazıt Meydanında açtıkları İnsanlığın Ortak Mirası Kudüs Sergisi ise Filistin meselesine yeni başlayan gençler için iyi bir başlangıç olabilecek nitelikte. Filistin'e dair şiir edebiyat film müzik mizah ve daha nice festivallere ihtiyacımız var.

yramazanoglu@karar.com

YILDIZ
RAMAZANOĞLU

